

אוניברסיטת בר-אילן

שנה"ל תשע"ח
סמסטר ב'
9313401

ניהול רשות מקומית בעידן המודרני

מרצה: ד"ר שוקי אמרני

מטרות הקורס

הקורס נועד להקנות ידע עיוני ומקצועי על ניהול רשות מקומית בעידן המודרני בדגש על השינויים והתמורות שחלו בתחומי החברה, הכלכלה, הטכנולוגיה, התקשורת והמשטר. לצד התשתית החוקית והנורמטיבית המחייבת, ילמדו השפעות של גורמים פנימיים וחיצוניים על התנהלות הרשות המקומית בעתות רגיעה ובמצבי חירום. הדיונים יתמקדו בתפקידים ובחובות של הרשות המקומית כלפי התושבים בהספקת שירותים מוניציפליים וממלכתיים ופיתוח היישוב, ובהתייחס לשינויים במערכת יחסי הגומלין בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי. מוטיב מרכזי נוסף יעסוק בפיקוח הציבורי ובנשיאה באחריות ציבורית בהיקשר לדילמות חוקיות ואתיות ולמאפיינים של המדינה והחברה בישראל.

נושאי לימוד עיקריים

1. תשתית חוקית ונורמטיבית לפעילות הרשות המקומית.
2. ניהול העירייה, המועצה המקומית והמועצה האזורית.
3. מערכת הבחירות לראש הרשות המקומית ולמועצה.
4. ניהול התקציב הרגיל והבלתי רגיל ברשות המקומית.
5. מערכת התכנון והבניה בפיתוח היישוב.
6. תפקידה של הרשות המקומית במצבי חירום.
7. מאפייני ניהול והתנהלות של הרשות המקומית במגזר המיעוטים.
8. אתיקה וביקורת פנימית וחיצונית ברשות המקומית.
9. שינויים ומגמות במערכת היחסים בין הרשות המקומית למשרדי הממשלה.

חובות הקורס:

מבחן מסכם - 100%.

רשימת קריאה

1. דניאל אלעזר (2001), "הממד המקומי של השלטון והפוליטיקה בישראל", בתוך: ד. אלעזר, ח. קלכהיים (עורכים), **השלטון המקומי בישראל**, ירושלים, המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, עמ' 1-37 (חובה).
2. אסף מידני (2014) "משפט השלטון המקומי", בתוך: יגיל לוי ואתי שריג (עורכים), **השלטון המקומי- בין המדינה, הקהילה וכלכלת השוק**, רעננה, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 141-203 (חובה).
3. שוקי אמרני (2007), "יחסי אזרח שלטון מקומי בישראל", **עיונים בביקורת המדינה**, ירושלים, משרד מבקר המדינה, עמ' 179-199 (חובה).
4. גולדברג, גיורא (2001), "תמורות בהתנהגות הבוחר הישראלי בבחירות לשלטון המקומי", **השלטון המקומי בישראל**, ירושלים, המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, עמ' 249-275 (חובה).
5. לביאה אפלבוים (2014), "השלטון המקומי במרחב הכפרי", בתוך: יגיל לוי ואתי שריג (עורכים), **השלטון המקומי-בין המדינה, הקהילה וכלכלת השוק**, רעננה, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 613-674.
6. אתי שריג (2014), "כלכלת השלטון המקומי", בתוך: י. לוי, א. שריג (עורכים), **השלטון המקומי-בין המדינה, הקהילה וכלכלת השוק**, רעננה, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 375-420, ועמ' 307-355.
7. שוקי אמרני (2012), "חוק ואתיקה בתהליכי התכנון והבניה", בתוך: ש. אמרני, **אתיקה וביקורת בשירות הציבורי בישראל**, ישראל, לשכת המבקרים הפנימיים, עמ' 272-280.
8. אשר פרידברג (2009), **הביקורת ברשויות המקומיות בישראל**, ירושלים, משרד הפנים, פרק המבוא, ועמ' 75-96 (חובה).
9. שוקי אמרני (2010), **הדרוזים-בין עדה, לאום ומדינה**, חיפה, קתדרת חייקין לגאואסטרטגיה, אוניברסיטת חיפה, פרקים שני ורביעי.
10. שוקי אמרני (2007), "פיתוח ושיקום מרכזי ערים בישראל - חזון, מציאות ומעשה", בתוך: ערן רזין (עורך), **החייאת מרכזי ערים ופיתוח מוקדי מסחר ברשויות המקומיות**, ירושלים ותל-אביב, האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת תל-אביב, עמ' 51-62.
11. רפאל כהן-אלמגור (2012), "מבוא: על האחריות הציבורית", בתוך: רפאל כהן-אלמגור, אורי ארבל-גנץ, אסא כשר (עורכים), **אחריות ציבורית בישראל**, ירושלים, הקיבוץ המאוחד, המרכז לאתיקה בירושלים, עמ' 19-43.
12. ערן רזין, (2003), **רפורמה בארגון השלטון המקומי בישראל: בין ריכוז לביזור, בין מסורתיים למודרניים**, ירושלים, מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות.
13. שוקי אמרני (2017), "בוררות במערכת השלטון המקומי כאינטרס ציבורי", בתוך: אהרון נמדר ואחרים (עורכים), **מקרקעין**, תל-אביב, הוצאת רונן, עמ' 161-178 (חובה).
14. מיכל טביביאן-מזרחי (2003), "מבנה היחסים בין שלטון מרכזי לשלטון מקומי", הכנסת-מרכז מחקר ומידע (חובה).

15. דוח הוועדה הציבורית לבחינת מערכת הדיווח הכספי בשלטון המקומי, ירושלים, אפריל 2015.

16. דוח הצוות הממשלתי לפיתוח כלכלי ברשויות המקומיות במגזר המיעוטים, (בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2365), ירושלים, יוני 2015.

17. דוח הוועדה להקמת האקדמיה לשלטון המקומי בישראל, תל-אביב, מרכז השלטון המקומי בישראל, ספטמבר 2016 (חובה).

13. Friedberg Asher, Schwartz Robert, Amrani Shuki (2004), "Oversight Ethics: The Case of Business Licensing", **Journal of Business Ethics**, (Netherlands, Kluwer Academic Publishers, 53), February 2004 .pp. 371-381.

14. Brunet-Jailly, E. and Martin, J.F. (eds.) (2010) **Local Government in a Global World**, Australia and Canada in Comparative Perspective, Toronto: University of Toronto Press.

15. Caiden, G.E., (1989), "The Problem of Ensuring the Public Accountability of Public Officials," in: Jabbara, J.B. and Dwivedi, O.P (eds.), **Public service Accountability, A Comparative Perspective**, Kumarian press, Connecticut (חובה).